domain. The study was conducted on the material of nouns (*милостилюбьць*, *люботроудникъ*, *страньнолюбьць*, *безбожьникъ* etc.) and adjectives (*боголюбивыи*, *дроуголюбивыи*, *даролюбьзьныи*, *ходыи*, *оканьныи* etc.), which in Old literary monuments used in static socio-ethical portraits of person.

Key words: noun, adjective, semantic structure of the word, socio-ethical assessment, world view, Kyiv Rus'.

H. MEZHZHERINA

FUNCTION OF INTER- AND INTRA-LEXEME LINKS BETWEEN MEANINGS IN FORMATION OF EAST SLAVIC WORLD VIEW OF XI–XIII CENTURIES

The article addresses the Old mapping of the world during the Kyiv Rus' period. The primary role of links between the meanings on inter-lexeme and intra- lexeme levels in the formation of the fragment's «socio-ethical assessment of person» of the East Slavic world view peculiarity has been disclosed within the conceptual domain. The study was conducted on the material of nouns and adjectives, which in written monuments used in static social and ethical portraits of person. The article is based on the analysis of Old literary monuments of 11–13th cent. It is shown that the socio-ethical, moral assessment of a person correlates with the corresponding philosophical notions, concepts, among which the concept of moral consciousness performs a system-forming function. In the formation of the fragment, a specific semantic load falls on the lexemes with a general assessment (*истиньныи*, *съверьшеныи*, *свѧтыи*, *добрыи*, *благыи*, *зълыи).* It is found that semantically all lexemes directly or indirectly related to the dichotomy of good / evil, binary and ternary opposition of love / hate and love / dislike / hate.

The socio-ethical assessment of person is carried out through the connection with emotions, feelings of love and hatred in various manifestations: love for God, for the neighbors, to work (*милостилюбьць* «one who loves to do kindness; mercy, merciful», *завистьникъ* «one who envies others and thus reveals hostility»). The concept of *love* is described in various ways in semantics of seventy lexemes with the root *-люб-* (*боголюбивыи*, *благолюбивыи*, *дроуголюбьць*, *щедролюбивыи*, *страдолюбьць*, *любьзноистьць*, *страньнолюбивыи*), reflecting the attitude of man to God, goodness, search for truth and justice, to near ones (children, brothers, pilgrims, monks) and to himself, to work and to material values, wealth and power. All lexemes are more or less connected with the philosophy of Christianity. Distinctive features of the fragment are determined by the correlation of meanings «full of many virtues» and «happy», meanings «sinner» and «unhappy, who suffered grief» (*блаженыи*, *ходыи*, *оканьныи*), «Orthodox» and «true, genuine» *(правыи*). Ontological connection of the concept of *righteousness* with light, purity and wisdom is laid down in semantics of the lexis *свѣтьлыи*, *чистыи*, *моудрыи*. The coexistence of meanings «one who loves God» and «acceptable to God, whom God loves», meanings «heterodox, non-Orthodox» and «bad», meanings «non-Orthodox» and «false, wrong» and others (*боголюбивыи*, *богоненавистьныи*, *безчьстьникъ*, *безчьстьныи*, *изкоусьник*) is specific. A comparison of some dominant and peripheral features of the fragment with corresponding features of fragments of other world view on synchronous (Old English, Old Icelandic, Old Saxon) and diachronic (modern Eastern Slavic) sections is carried out.

Стаття надійшла до редакції 5.11.2017

УДК 811.112.2'344

ПОХИТУН Тетяна, УМАРОВА Аліна

НІМЕЦЬКА ОРФОЕПІЯ Й ОРФОФОНІЯ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ ТА ЗАВДАНЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

Статтю присвячено дослідженню особливостей функціонування голосних і приголосних фонем у мовленні німців, пов'язаних із орфоепічними та орфофонічними розбіжностями в реалізації німецької вимовної норми.

Ключові слова: орфоепія, орфофонія, алофонічна варіативність.

Вступ. Розвиток будь-якої мови відбувається водночас з її функціонуванням. Вона зазнає певних змін, причому змінюються не лише її елементи та їхні структурні відношення, але й самі правила функціонування. Суспільство постійно відчуває нові потреби в мовному вираженні своєї різноманітної діяльності, що сприяє поступовому створенню нових елементів, нових структурних відношень, нових правил функціонування, тісно пов'язаних із розвитком мови.

Виявлення ступеня зміни співвідношення системних і функціональних властивостей

© Похитун Т., Умарова А., 2017

фонем дає підстави говорити про динамічний характер фонологічної системи сучасної німецької мови і стверджувати, що ця система зазнає на синхронному зрізі значних кількісних та якісних перетворень.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідити та визначити специфіку орфофонії сучасної німецької мови представляється можливим за допомогою експериментальної перевірки функціонування системи фонем у різних видах підготовленого і спонтанного мовлення носіїв німецької мови — викладачів вищих навчальних закладів Німеччини, які репрезентують стандартну німецьку вимову.

Об'єкт дослідження становлять інваріантні і варіативні ознаки німецьких голосних і приголосних фонем у підготовленому і спонтанному мовленні.

Предметом дослідження є алофонічне варіювання голосних і приголосних звуків у різноманітних позиційно-комбінаторних умовах реалізації фонем сучасної стандартної німецької мови.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

– визначити методику експериментального дослідження як сукупність послідовних методів і прийомів, які дозволять виявити співвідношення системних і функціональних характеристик фонем німецької мови;

– встановити ступінь фонетичної та фонемної варіативності кожного голосного, а також ієрархію стабільних і варіативних диференційних ознак голосних фонем сучасної німецької мови;

– визначити ступінь модифікаційних процесів кожного приголосного німецької мови та ієрархію стабільних і варіативних диференційних ознак німецьких приголосних фонем;

– встановити характерні типи варіативності звуків у підготовленому і спонтанному мовленні та проаналізувати специфіку реалізації системи фонем німецької мови у різних видах мовленнєвої діяльності;

– скласти шкалу кількісних та якісних змін фонем німецької мови в залежності від функціонування в різних типах текстів;

– порівняти орфофонічні властивості німецьких голосних і приголосних із системою фонем, представленою в орфоепічних словниках;

– установити тенденції розвитку орфоепії сучасної німецької мови.

Постановка проблеми. Наукову новизну дослідження становлять розробка нових теоретичних положень щодо методики експериментального дослідження як сукупності послідовних методів і прийомів для виявлення співвідношення системних і функціональних характеристик фонем німецької мови; визначення набору алофонів голосних і приголосних фонем німецької мови та їхніх фонетичних характеристик, які відбивають реальне звучання; встановлення ієрархії стабільних і варіативних диференційних ознак німецьких голосних і приголосних фонем, шкали модифікаційних процесів голосних і приголосних, характерних для різних типів висловлення підготовленого і спонтанного мовлення; визначення факторів, що впливають на динаміку, напрямок і характер розвитку фонологічної системи сучасної німецької мови. Встановлені закономірності функціонування системи німецьких голосних і приголосних фонем можуть слугувати базою для подальших наукових досліджень германських мов, що є певним внеском у теорію мови як динамічної системи.

Фонологічна система мови не є сталою і симетричною в своєму розвитку. Фонетичні процеси, потенційно закладені в системі мови й зумовлені самим фактом її існування, відбуваються, як правило, у напрямі, визначеному попередніми змінами, що пояснюється природою елементів, які прагнуть до симетрії. Іншими словами, основу звукових модифікацій становлять передусім внутрішньомовні фактори, які співвідносяться певною мірою із зовнішніми — характером комунікативних процесів, функціонально-стилістичними умовами реалізації мовлення, індивідуальними особливостями вимови, дією часового, соціального, територіального чинників. Проте питання, які саме фактори впливають на фонетичні зміни, що відбуваються шляхом заміни в системі мови одного елемента на інший, а які спричиняють спонтанні, природні перетворення, залишається й досі відкритим.

Для будови фонематичної системи будь-якої мови необхідно визначити релевантні характеристики фонем із усієї сукупності модифікаційних змін, яких набувають фонеми під час реалізації у мовленні [1, с. 42]. Це, в свою чергу, вимагає повного вивчення акустичних властивостей фонем в їхніх конкретних реалізаціях, співвіднесення цих реалізацій з певними фонемними ознаками і визначення характеристик, які є стабільними і які є варіативними в різноманітних чисельних алофонах фонем [3, с. 77]. У зв'язку з цим, особливий науковий

інтерес викликає проблема співвідношення зміни системних і функціональних ознак фонем сучасної німецької мови та вплив модифікаційних процесів, які відбуваються у системі мови, на подальший розвиток німецької вимовної норми.

Система голосних і приголосних фонем сучасної німецької мови досить докладно представлена в роботах багатьох вітчизняних і зарубіжних дослідників. Аналіз праць фонетистів свідчить про те, що під час розгляду функціонування фонем у мовленні головна увага приділяється традиційно інгерентним характеристикам фонем, їхній дистрибуції та позиції у слові, впливу наголосу [7, с. 36].

Серед позамовних факторів варіативності німецьких голосних і приголосних найбільш дослідженими є соціальні умови спілкування, зв'язок варіювання їхніх фонетичних ознак із такими типами соціальної диференціації, як соціальна структура суспільства, віковий ценз мовців, вплив територіальних та регіональних чинників на функціонування та розвиток системи фонем сучасної німецької мови [10, с. 63].

Отже, багаточисельні експериментально-фонетичні дослідження дозволяють виявити значні зміни артикуляторних та акустичних характеристик німецьких голосних і приголосних у порівнянні з кодифікованою нормою. Проте питання алофонічного варіювання звуків німецької мови потребує подальшого всебічного вивчення, оскільки вимовну норму слід розглядати в площині як орфоепії, так і орфофонії, які є близькими, але не ідентичними поняттями [9, с. 43].

З одного боку, норма пропонує наявність певного фонемного складу морфем і слів, а також вживання тих чи інших інтонаційних моделей. Поняття «орфоепія», що використовується у зв'язку з цим, містить систему норм, які визначають правильну вимову. Однаково правильна літературна вимова (орфоепічна вимова) протиставляється безлічі діалектів, властивих різним місцевим говорам, і поряд з однаковим правописом і однаковою системою граматичних норм, відбиває прагнення мовців із найбільшою доцільністю використовувати літературну мову. Орфоепічна норма, яка представлена у фонетичних словниках, тісно пов'язана з поняттям кодифікації. Її можна регулювати, тому рекомендації щодо правильної вимови стосуються передусім саме цієї сторони норми [4, с. 16].

З іншого боку, норма визначає фонетичну характеристику фонем і супрасегментних одиниць. На сегментному рівні вона встановлює нормативну реалізацію фонем у потоці мовлення залежно від оточення, позиції у слові і по відношенню до наголосу.

У цьому випадку прийнято говорити про орфофонію, тобто власне фонетичний аспект мовлення в його нормалізованій формі. Отже, орфоепія — це правила, які визначають нормативний фонемний склад слів, а орфофонія — це правила вимови алофонів фонем [8, с. 37]. Так, наприклад, питання про те, що на початку слова або морфеми в німецькій мові варто вживати щілинний увулярний [ʁ], регулюється правилами орфоепії, а вимога вимовляти після довгого голосного вокалізований [ɐ] замість консонантного варіанта відноситься до правил орфофонії. Вибір того чи іншого алофона нейтрального німецького [ə] залежить від орфофонічних особливостей реалізації цього звука в мовленні. Наприклад, перед огубленими голосними редукований голосний [ə] у префіксах *be-, ge-* набуває лабіалізованого відтінку, а перед голосними переднього ряду його треба вимовляти як ненапружений відкритий нейтральний [ə]. Відповідно до правил сучасної німецької орфоепії сонорний приголосний [r] необхідно вимовляти як дзвінкий щілинний увулярний [ʁ], у той час як у реальній вимові наявні такі його алофони, як глухий увулярний [ɣ], передньоязиковий вібрант [r] або увулярний вібрант [ʀ] [5, с. 88].

Оскільки розвиток звукового рівня мови значною мірою спирається на фонетичні процеси, що відбуваються в ньому, вивчення орфофонії як складової частини норми вимови, а також фонетичних реалізацій фонемних розбіжностей залишається актуальним. Носії мови не усвідомлюють чітко орфофонічні вимовні особливості, і тому фонетичні характеристики фонем, на відміну від фонемного складу слів, важко контролювати. Лише порушення правил орфофонії буде сприйматися як іншомовний акцент або особливість реалізації тієї чи іншої фонеми в певній місцевості.

Вимова носіїв діалектів характеризується, як правило, наявністю своєрідних територіальних рис, що зумовлено артикуляторними навичками мовців. Унаслідок цього виникають деякі відхилення, коливання орфофонії, «що може призвести до зміни норми, а також до перебудови системи фонем» [2, с. 28]. Яскравим підтвердженням цієї думки можуть бути німецькі голосні /a:/ — /a/, для яких характерна поступова нейтралізація відмінностей за

якісною ознакою, у зв'язку з чим протиставлення цих голосних досягається лише на основі тривалості [6, с. 208].

Не менш цікаві перетворення відбуваються з довгою широкою фонемою /ɛ:/, яка становить кількісну опозицію з короткою ненапруженою голосною /ɛ/. Унаслідок поширення тенденції до вузької вимови довгої відкритої /ɛ:/, що набула розвитку у вимові жителів північного регіону Німеччини, відбувається поступова заміна цієї голосної на вузьку напружену закриту /e:/.

Орфоепія й орфофонія донедавна не розмежовувалися, хоча зовсім очевидно, що ці два аспекти норми мають різну природу і досить незалежні один від одного. При дотриманні правил орфоепії може спотворюватися реалізація алофонів фонем (орфофонія), прикладом чого може слугувати своєрідна вимова увулярного [ʁ] або заміна його передньоязиковим вібрантом [r], пом'якшена і трохи огублена вимова щілинного шиплячого [ʃ], дзвінкість гортанного [h], відсутність зімкнення при артикуляції проривного глухого [t] в позиції кінця слова, вокалізація сонорного латерального [l] тощо.

Водночас можливе і зворотне явище, коли при порушенні фонемного складу слів усі фонеми реалізуються в тих звучаннях, які запропоновані орфоепічною нормою. Так, вимова суфікса *-ig* як [ɪk] на місці нормативного [ɪɢ] або займенника «ich» [ɪɢ] як [ɪʃ] є, з одного боку, орфоепічною помилкою, хоча там і звучить фонетично точний приголосний, а з іншого боку, це свідчить про регіональне варіювання щілинного середньоязикового приголосного [ɢ].

Особливості вимови мешканців різних регіонів Німеччини можуть зумовлюватися специфікою реалізації як орфоепічних, так і орфофонічних норм. Проте будь-яке відхилення від вимовної норми повинно відповідати системі, «дозволятися» нею [12, с. 137].

Розмежування орфоепічних та орфофонічних явищ при встановленні норми вимови, дослідження взаємовідношення норми і варіантів дуже важливе, тому що це дає можливість чітко протиставляти функціональні одиниці різним звуковим реалізаціям тієї самої функціональної одиниці. Такий поділ є корисним для виправлення діалектних помилок і вважається необхідним у процесі викладання іноземної мови, тому що обидва аспекти норми — орфоепія й орфофонія — є труднощами різного роду.

Знання фонемного складу слова — це необхідна, але не достатня умова для відтворення його звукового вигляду. У цьому зв'язку точний фонетичний опис вимови видається особливо важливим. Уміння правильно реалізовувати фонеми здобувається шляхом створення нових артикуляторних навичок, тренування нових фонетичних навичок.

Орфофонічні особливості німецької мови і досі залишаються мало вивченими. Проте встановлення орфофонічних модифікацій голосних і приголосних дозволить отримати більш докладну інформацію про функціонування системи фонем у мовленні, а також про тенденції розвитку німецької орфоепічної норми на даному синхронному зрізі [11, с. 19].

Висновки. Отже, актуальність дослідження визначається необхідністю виявлення градації ступеня кількісних і якісних змін фонем німецької мови, меж алофонічного варіювання голосних і приголосних у підготовленому і спонтанному німецькому мовленні, розкриття залежності модифікаційних процесів звуків від виду мовленнєвої діяльності. Дослідження інваріантних ознак німецьких фонем і варіативності їх фонетичних реалізацій є актуальним і доцільним для вивчення проблеми фонематичного статусу в німецькій мові довгого широкого [ɛ:], редукованого [ə], коротких голосних в позиції перед вокалізованим [ʁ], так званих «нових» спадних дифтонгів і трифтонгів.

Список використаної літератури

1. Зиндер Л. Р. Теоретический курс фонетики современного немецкого языка. — С.Пб. : Издательский центр «Академия», 2003. — 160 с.

2. Vennemann T. Neuere Entwicklungen in der Phonologie. — Berlin : Mouton de Gruyter, 1986. — 90 S.

3. Стериополо Е. И. Система гласных и её реализация в речи (экспериментально-фонетическое исследование на материале немецкого языка) : дисс. … д-ра филол. наук : 10.02.19 / Стериополо Елена Ивановна. — СПб., 1995. — 422 с.

4. Гавриш Е. А. Ингерентная и просодическая длительность согласных немецкого языка (экспериментально-фонетическое исследование) : автореф. дис. …канд. филол. наук : 10.02.04 / Гавриш Елена Александровнаю — К., 1989. — 16 с.

5. Vasylchenko O. Kodifizierte und reale Aussprache des Phonems /r/ im Deutschen // Germanistik in der Ukraine. Band 4. — Kiew : Verlagszentrum von KNLU, 2009. — S. 87–92.

6. Стеріополо О. І. Система фонем сучасної німецької мови і її реалізація в мовленні // Науковий

вісник Чернівецького університету. Германська філологія. — Чернівці, 2003. — С. 207–218.

7. Каспранский Р. Р. Об источниках и условиях изменения звукового состава языка // Учебные записки ГГПИИЯ. — Горький: Изд-во ГГПИИЯ, 1981. — Вып. 40. — С. 32–49.

8. Kohler K. Einführung in die Phonetik des Deutschen. 2., neubearb. Auflage. — Berlin: Erich Schmidt Verlag, 1995. — 249 S.

9. Петренко О. Д., Мележик К. О., Петренко Д. О. Соціальні аспекти мовної варіативності: Вид-во ПП «Підприємство Фєнікс», 2013. — 276 с.

10. König W. Atlas zur Aussprache des Schriftdeutschen in der Bundesrepublik Deutschland. — Ismaning: Max Huber Verlag, 1989. — 173 S.

11. Бондаренко Е. С. Територіальна варіативність голосних і приголосних сучасної німецької мови (експериментально-фонетичне дослідження): Автореф. дис. …канд. філол. наук : 10.02.04 / Бондаренко Ельвіра Сидорівна — К., 2005. — 19 с.

12. Вербицкая Л. А. Русская орфоэпия (к проблеме експериментально-фонетического исследования особенностей современной произносительной нормы). — Л. : Изд-во Ленингр. гос. ун-та, 1976. — 124 с.

Т. ПОХИТУН, А. УМАРОВА

НЕМЕЦКАЯ ОРФОЭПИЯ И ОРФОФОНИЯ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМЫ И ЗАДАЧ ИССЛЕДОВАНИЯ.

Статья посвящена изучению особенностей функционирования гласных и согласных фонем в речи немцев, связанных с орфоэпическими и орфофоническими различиями в реализации немецкой произносительной нормы.

Ключевые слова: орфоэпия, орфофония, аллофоническая вариативность.

T. POKHYTUN, A. UMAROVA

GERMAN ORTHOEPY AND ORTHOGRAPHY: THE STATEMENT OF PROBLEM AND THE OBJECTIVES OF STUDY.

The article deals with the investigation of peculiarities of vowel and consonant phonemes functioning in native German speakers' speech caused by the orthoepic and orthophonic differences in the pronunciation norm's realization.

Key words: orthoepy, orthophonie, allophonic variation.

T. POKHYTUN, A. UMAROVA

GERMAN ORTHOEPY AND ORTHOGRAPHY: STATEMENT OF PROBLEM AND OBJECTIVES OF STUDY

The article deals with the investigation of peculiarities of vowel and consonant phonemes functioning in native German speakers' speech caused by the orthoepic and orthophonic differences in the pronunciation norm's realization.

The actual continuity of the study presented is motivated by the needs of the linguistic expression by society in various activities, which redounds to the gradual creation of new elements, new structural references, new functioning rules, which are closely related to the speech development.

The research object deals with invariable and variable characteristics of German vowels and consonants in arranged and spontaneous speech.

The research subject deals with allophone variation of vowels and consonants in different positional-combinatorial conditions of the modern standard German language phonemes realization.

Academic novelty of the research lies in the development of new theoretical positions regarding technique of experimental research as a complex of consistent methods and techniques for the detection of systematic and functional characteristics of German phonemes; defining the allophone complex of German vowel and consonant phonemes and their phonetic characteristics, which reflect the actual sound; the hierarchy establishing of the invariable and variable differential characteristics of German vowels and consonants, the scales of the modifying processes of vowels and consonants, which are specific for different types of statements in arranged and spontaneous speech; defining the factors which influence over dynamics, direction and nature of the development of the modern German phonological system.

Стаття надійшла до редакції 31.10.2017

81’42:[070 : [654.19 + 004.738.5]

РОТОН Наталія

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Стаття присвячена дослідженню особливостей текстів ЗМІ, мови ЗМІ та визначенню основних структурно-функціональних особливостей текстів ЗМІ, а саме: інформаційної, впливової, інтерпретаційної функцій. Особлива увага приділяється експліцитній та імпліцитній оцінкам, структурі, мовним засобам вираження: лексичним, граматико-категоріальним і виразно-стилістичним. Розглянуто основні категорії новин такі як Короткий Зміст та Основний Зміст, семантика та прагматика заголовків та лідів зокрема.

Ключові слова: тексти ЗМІ; мова ЗМІ; структурно-функціональні особливості; композиційно-структурні особливості; категорії новин.

Вступ. Тексти засобів масової інформації (ЗМІ) все частіше служать основою для опису сучасного стану мови, так як в них швидше, ніж де б то не було, знаходять відображення і фіксуються численні зміни мовної дійсності, всі ті процеси, які виявляються характернимидля сучасного вживання мови. Дійсно, якщо тексти художньої літератури — це свого роду «високе мистецтво», мальовничий спосіб відображення дійсності, то тексти масової інформації, миттєво закарбовуючі будь-яку подію, будь-який рух життя, — це спосіб фотографічний.

«Загальну закономірність в епоху тотальної інформатизації суспільства становить існування особливої мови ЗМІ. Акумулюючи мовну, соціальну та культурно-історичну пам’ять конкретних мов, вона використовується для виробництва текстів масової комунікації, які набувають міжнаціональний характер» [3, с. 268].

Аналіз досліджень і публікацій. Величезна увага проблематиці особливостей функціонування мови у сфері масової комунікації приділяли такі відомі вчені, як Теун Ван Дейк, Мартін Монтгомері, Алан Белл, Норман Фейерклаф, Роберт Фаулер. Газетні тексти та їх функціонально-стилістичні особливості докладно розглядаються в роботах В. С. Ващенко, С. Я. Єрмоленко, А. І. Мамалиги, С. М. Марича, М. М. Пилинського, О. Д. Пономарьова. Окремі аспекти зазначеної проблеми порушено в наукових розвідках таких учених, як О. А. Сербенської, Л. І. Конюхової, Т. А. Коць та ін. У той же час, незважаючи на важливість і актуальність цих досліджень структурно-функціональні особливості текстів ЗМІ не отримали достатнього наукового висвітлення.

Постановка проблеми. Метою нашої статті є дослідити основні структурно-функціональні особливості текстів ЗМІ. Відповідно до мети нами визначено основні завдання: дослідити особливості текстів ЗМІ, мови ЗМІ зокрема та визначити основні структурно-функціональні особливості текстів ЗМІ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття текст стосовно сфери ЗМІ може означати публікацію в пресі, теле- і радіопередачу, повідомлення, в комп’ютерній мережі. Спочатку журналістика була пов’язана з письмовим текстом, який носить головним чином вербальний характер. Сьогодні тексти ЗМІ ускладнилися: ми стикаємося з макротекстом, який містить вербальні, акустичні і візуальні повідомлення. У ЗМІ повернувся усний текст, який колись був винятковою притаманний риториці. Фотографії розглядають як оповідання в зорових образах. В Інтернеті з’явився особливий текст, для якого характерна гіпертекстуальність, а саме «м’який» текст комп’ютера, постійно готовий до трансформації. Алан Белл в книзі «Approaches to Media Discourse» пише: «Визначення тексту ЗМІ виходить за рамки традиційного погляду на текст як на послідовність слів, надрукованих або написаних на папері. Поняття тексту ЗМІ набагато ширше: воно включає голосові якості, музику і звукові ефекти, візуальні образи, медіатексти фактично відображають технології, використовувані для їх виробництва та розповсюдження» [4, с. 3]. Соціальний зміст текстів обумовлений актуальністю і новизною, відповідністю запитам аудиторії, глибиною аналізу соціальної дійсності, випереджуючою постановкою суспільно значущих проблем, наявністю ідеалів і соціально-політичних орієнтирів, досконалістю форми подачі матеріалу.

Виокремлена особлива мова ЗМІ як знакова система змішаного типу, якій притаманні певні риси. Мова ЗМІ — це: весь корпус текстів,

© Ротон Н., 2017